

Jää hariduses liikuma

Häbenemata tuleb tunnistada, et haridussüsteem on Eesti üks stagneerunumaid valdkondi, mis ajale jalgu jäänud. Endiselt on meil valdav nõukogulik mõttelaad mõõta hariduseski kõike massiga, unustades sootuks, et haritud inimese kasvatamisel on esmatähtis pakutava hariduse kvaliteet.

Lõppeva nädala uudiseid lugedes meenuvad kaks kirjarida hariduse teemadel. Esmalt nimekiri kümnest tänavu suletud väikekoolist. Ning president Lennart Meri kuldseid sõnad maakonnaviisiidil Hiiumaale – ei ole vahet, kas laps õpib suures linnakoolis või väikeses maakoolis, mõlemal pool peab ta sama samaväärse hariduse.

Viie–kuue aasta eest lummas eestlasi idee külaidüllist, kus igas väikseimaski asulas on oma kool. Nüüdseks on tollane kampaania läbi kukkunud.

Kevadised riigieksamite tulemused näitavad, et hariduse tase Eesti erinevates piirkondades on ebahühtlane. Raske uskuda, et ühes maakonnas on lapsed rumalamad kui teistes, pigem näitavad need haridussüsteemi arengupeatust.

Raha ei saa hariduses kunagi olema liiga palju. Seega tuleb otsustada, kuidas seda kõige paremini jagada. Maakool kõrvalmajas lühendab kooliteed, ent võib samas pidurdada lapse võimalusi haridusteel edasi pürgida.

Kummaline, ent meil näib haridussüsteem eksisteerivat ennekõike õpetajate jaoks, mis

Toimetaja

**Tõnis
Kons**

saab õpilasest, ei huvita suurt kedagi. Hala õpetajate palkadest, mis muidugi on häbematu madalad, ei jõua enam ära kuulata. Samas on harva kuulda, et mõni vana kooli pedagoog muretses õpetatava sisu pärast.

Teen meelega vahet kahel mõistel – õpetajal ja pedagoogil. Õpetaja seostub mulle autoriteediga, kes pühendub oma ametile ja kasvatab noori isiksusi. Pedagoog seevastu kangastub õpetajate toas kohvi lürpiva tädi–onuuga, kellelt muud ei kuule kui seda, kuidas tal parasjagu liiga tehakse. Küllap on üks põhjus, miks noori õpetajaid kooli ei tule, selleski, et igas koolis valitseb nendesamade pedagoogide ringkaitse, kust lihtsalt läbi ei murra.

Hariduspoliitika vajab reformi ning selle eesmärk peab olema kvaliteetse hariduse pakumine pealekasvavale põlvkonnale. Kahjuks tähendab see, et mõnelgi pedagoogil tuleb koolimaja uks jäädavalt sulgeda. Alles peavad jääma õpetajad, kes oskavad ja tahavad head haridust anda. Efektiivselt toimetades on võimalik siis õpetajate palganumbreidki kergitama hakata.